

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ
ΦΙΛΟΛΟΓΩΝ
ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ

ΔΗΜΟΤΙΚΟ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΘΕΑΤΡΟ
ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΑ ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΑ

«Το παγκόσμιο και ελληνικό αστυνομικό μυθιστόρημα»

(Εξέλιξη, κοινωνικός ρόλος, λογοτεχνικά γνωρίσματα, βασικά ρεύματα και εκπρόσωποι)

Ομιλητές: *Ανδρέας Αποστολίδης – Φίλιππος Φιλίππου*

15 Ιανουαρίου 2011

ΑΝΔΡΕΑΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ

Ο Ανδρέας Αποστολίδης γεννήθηκε το 1953 στην Αθήνα. Είναι μεταφραστής, σκηνοθέτης του κινηματογράφου και της τηλεόρασης, μελετητής της αστυνομικής λογοτεχνίας, με πληθώρα άρθρων και δοκιμίων για συγγραφείς και το έργο τους (π.χ. Ντάσιελ Χάμετ, Ρέιμοντ Τσάντλερ, Πατρίσια Χάισμιθ, Τζέιμς Ελρόϊ). Είναι ένας από τους διαδόχους του Γιάννη Μαρή, του εισηγητή του αστυνομικού μυθιστορήματος στην Ελλάδα.

Ο Αποστολίδης χρησιμοποιεί την πολιτική ιστορία της σύγχρονης Ελλάδας (στην οποία έπαιξε κάποιο ρόλο ως μέλος αντιδικτατορικής οργάνωσης), ιδίως εκείνην της περιόδου πριν, κατά τη διάρκεια και μετά την πτώση της στρατιωτικής δικτατορίας, για να μιλήσει σχετικά με τα προβλήματα της ελληνικής κοινωνίας, τα οποία συνεχίζονται μέχρι σήμερα. Η Ιστορία είναι πανταχού παρούσα στα βιβλία του, ενώ πλείστα από τα θέματά του τα αντλεί από τις ειδήσεις των εφημερίδων - επιλέγει εκείνες που αναφέρονται σε γεγονότα τα οποία έχουν συγκλονίσει την κοινή γνώμη. Ως χώρους δράσης χρησιμοποιεί την Αθήνα, την ελληνική επαρχία, αλλά και πόλεις του εξωτερικού.(.....) Η μίξη λογοτεχνίας και πολιτικής είναι πιο εμφανής στα διηγήματα «Αστυνομικές ιστορίες για πέντε δεκαετίες», με το οποίο επιχειρεί να φρεσκάρει την ιστορική μνήμη, την περιπεσούσα σε λήθη.(.....) Γνωρίζοντας άριστα τόσο το ορθόδοξο αστυνομικό αφήγημα της αγγλικής σχολής, όσο και το σκληρό, το hard-boiled, εκείνο της αμερικανικής σχολής, ο Αποστολίδης δημιουργεί το δικό του λογοτεχνικό ύφος και γράφει ιστορίες που συγκινούν τους Έλληνες αλλά ταυτόχρονα ενδιαφέρουν και τους ξένους αναγνώστες, οι οποίοι με αυτό τον τρόπο εισέρχονται στα άδυτα της ελληνικής κοινωνίας του πρόσφατου παρελθόντος.

Φίλιππος Φιλίππου, συγγραφέας, κριτικός λογοτεχνίας

Επιλογή από το έργο του

- **Τα πολλά πρόσωπα του αστυνομικού μυθιστορήματος** (δοκίμια για την ιστορία και τις σύγχρονες τάσεις του) Άγρα, 2009
- **Είσαι ο Παπαδόπουλος!** (δώδεκα αστυνομικές ιστορίες) Άγρα, 2009
- **Βουντού. Χ-men εναντίον Ανθρώπων της Σκιάς** (αστυνομικό αφήγημα) Μίνωας, 2005
- **Διαταραχές στα Μετέωρα** (αστυνομικό μυθιστόρημα) Ωκεανίδα, 2003
- **Λοβοτομή. Ελληνικό Ταμπλόιντ** (αστυνομικό μυθιστόρημα) Άγρα, 2002
- **Εγκλήματα στην πανσιόν Απόλλων** (αστυνομικό μυθιστόρημα) Άγρα, 2000
- **Αστυνομικές ιστορίες για πέντε δεκαετίες** (έξι διηγήματα) Άγρα, 1998
- **Το φάντασμα του Μετρό** (αστυνομικό μυθιστόρημα) Άγρα, 1996
- **Το χαμένο παιχνίδι** (αστυνομική νουβέλα) Άγρα, 1995

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΦΙΛΙΠΠΟΥ

Ο Φίλιππος Φιλίππου γεννήθηκε στην Κέρκυρα τον Δεκέμβριο του 1948. Από το 1968 ως το 1982, με μικρά ή μεγάλα διαλείμματα, ταξίδεψε ως μηχανικός σε φορτηγά καράβια. Ζει στην Αθήνα κι έχει εκδώσει αστυνομικά και άλλα μυθιστορήματα. Διηγήματά του, δοκίμια, βιβλιοκριτικές, βιβλιοπαρουσιάσεις και άρθρα για διεθνή θέματα, έχουν δημοσιευτεί σε εφημερίδες και περιοδικά της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης. Ο Φίλιππος Φιλίππου είναι απ' τους σημαντικότερους εκπροσώπους της σύγχρονης ελληνικής αστυνομικής λογοτεχνίας.

Λάτρης των αστυνομικών περιπετειών, θαυμαστής των κλασικών Ντάσιελ Χάμετ και Ρέιμοντ Τσάντλερ, αλλά και του Έλληνα Γιάννη Μαρή, ανακατασκευάζει και χρησιμοποιεί τα μοτίβα και τα στερεότυπά του, τα οποία βέβαια προσαρμόζει στη σύγχρονη ελληνική πραγματικότητα. Δημιουργεί το αναγκαίο σασπένς και το μυστήριο, την ένταση και τα αινίγματα, τη δράση και την αγωνία και μέσω της μυθοπλασίας του σχολιάζει τον πολύπλοκο πλέον κόσμο και τις πολλές σκοτεινές του όψεις.(.....) Παρελαύνουν σ' αυτό πλήθος χαρακτηριστικών τύπων και προσώπων, αντιπροσωπευτικών της νεοελληνικής κοινωνίας και ποικίλων ταξικών και διανοητικών κατηγοριών. Αναπαριστώνται ανάγλυφα βίαιες καταστάσεις και παράνομες συμπεριφορές, συμφέροντα και κυκλώματα, ολικές φιλοδοξίες και ερωτικές επιθυμίες. Το μυθιστόρημα του Φιλίππου είναι μυθιστόρημα της πόλης. Καταγράφει δρόμους, φωτογραφίζει στιγμιότυπα και σκηνές απλές και ασήμαντες αλλά χαρακτηριστικές της πόλης, της Αθήνας κυρίως και της Θεσσαλονίκης. Βρίθει δε από παραπομπές και αναφορές στους γενάρχες του είδους και τους ήρωές τους, σε άλλα λογοτεχνικά έργα, σε ταινίες και μουσικές, στη σύγχρονη πολιτιστική παράδοση.(.....)

Κώστας Καρακώτιας, κριτικός λογοτεχνίας

Επιλογή από το έργο του

- **Ο άντρας που αγαπούσαν οι γυναίκες** (αστυνομικό μυθιστόρημα) Πατάκη, 2009
- **Ο θάνατος του Ζορμπά** (μυθιστόρημα) Πατάκη, 2007
- **Οι τελευταίες ημέρες του Κωνσταντίνου Καβάφη** (μυθιστόρημα) Πατάκη, 2003
- **Αντίο, Θεσσαλονίκη** (αστυνομικό μυθιστόρημα) Πόλις, 1999
- **Ο πολιτικός Νίκος Καββαδίας** (μελέτη) Άγρα, 1996
- **Το μαύρο γεράκι** (αστυνομικό μυθιστόρημα) Πόλις, 1996
- **Το χαμόγελο της Τζοκόντας** (αστυνομικό μυθιστόρημα) Α.Α.Λιβάνη, 1988
- **Κύκλος θανάτου** (αστυνομικό μυθιστόρημα) Α.Α.Λιβάνη, 1987
- **Το τέλος μιας περιπλάνησης** (αθηναϊκό μυθιστόρημα) Α.Α.Λιβάνη, 1987
- **Οι εραστές της θάλασσας ή Το βιβλίο του άγνωστου ναύτη** (αφήγημα) Α.Α.Λιβάνη, 1986

Ολόκληρο το μυθιστόρημα, άλλωστε, βασίζεται σε πραγματικά περιστατικά που ο Αποστολίδης τα έχει συνδυάσει ελεύθερα μεν αλλά πολύ πειστικά... Σαν γνωστός σκηνοθέτης ντοκιμαντέρ (π.χ. «Ρεπορτάζ χωρίς Σύνορα» «Η Ζωή και ο Θάνατος του Τσε Γκεβάρα»), μελετητής του αστυνομικού μυθιστορήματος και φαν του Τζέιμς Ελλρόν που είναι! Ο υπότιτλος «Ελληνικό Ταμπλόιντ» δηλώνει άλλωστε ανοιχτά την αναφορά στο «Αμερικανικό Ταμπλόιντ» του Ελλρόν για τους Κέννεντυ, απ'όπου δανείστηκε το μοντέλο του πολυπρόσωπου μυθιστορήματος για το οργανωμένο έγκλημα. Αλλά οι δανεισμοί σταματούν εκεί. Η πλοκή είναι 100% ελληνική και... αυτό είναι το ανησυχητικό.

Μικέλα Χαρτουλάρη. «Τα Νέα»/ «Βιβλιοδρόμο», 13-14.7.2002

Πρόκειται για ένα πρωτότυπο αστυνομικό μυθιστόρημα, χωρίς αστυνομικούς όπου τα εγκλήματα είναι το πρόσχημα για να μιλήσει ο συγγραφέας για ανθρώπους που ερωτεύονται, ονειρεύονται, πάσχουν, σαρκάζουν και αυτοσαρκάζονται, ζηλεύουν, προδίδουν και προδίδονται φτάνοντας στα όρια της παραφροσύνης. Ακόμα μία πρωτοτυπία του βιβλίου έγκειται στο ότι ενίοτε η αφήγηση παίρνει δοκιμακό χαρακτήρα. Υπάρχουν κεφάλαια που πραγματεύονται την Ιστορία και το έγκλημα, τις γυναίκες και το έγκλημα, τις θεωρίες του Δαρβίνου, την πλήξη δια μέσου των αιώνων ή τις θεραπευτικές ιδιότητες του μελιού. Σασπένς με όλα τα στοιχεία που απαρτίζουν ένα σπουδαίο λογοτεχνικό έργο.

Παρατίθεται η ηλεκτρονική διεύθυνση της Ελληνικής Λέσχης Συγγραφέων Αστυνομικής Λογοτεχνίας: www.crimefictionclubgr.wordpress.com

*Επιμέλεια κειμένων: Κατερίνα Ασημάκου, Φιλολόγος
Μαρία Τσαγκαράκη, Πρόεδρος Συνδέσμου Φιλολόγων Μεσσηνίας*